

הקדמה למסכת יומא

משה שווערד

1. מהרש"א חידושי אגדות מסכת יומא דף ב עמוד א

שבעת ימים קודם יום כו'. מסכת זו נקראת יומא ע"ש שיום כפורים הוא יום אחד קדוש בשנה ומתחלת בלשון שבעת ימים ע"ש הקדושה כי הז' קדוש בכ"מ וקדושת יום הזה בגדר הז' קדושת יום השבת ויוה"כ נקרא שבת שבתון כמו השבת משא"כ שאר י"ט שלא נקראו רק שבתון וזה שנתן לנו הש"י י"ט ששה דהיינו ר"ה יום א' ושני ימים סוכות ושני ימים פסח ויום א' שבועות שהם קצת בדמיון ימי החול שמותר בהן מלאכת אוכל נפש ונתן לנו יום טוב יום ז' יוה"כ שהוא בדמיון קדושת השבת שאסור בכל מלאכה וכמו שהשבת דוגמת עוה"ב כן הוא יום הכפורים ויותר ממנו שיוה"כ אין בו לא אכילה ולא שתיה דוגמת עוה"ב וגם הוא יום א' שאין כח בשטן לקטרג כמ"ש השטן גימטריא שס"ד וזהו כמו עוה"ב שאין בו שטן ...

2. בספר בני יששכר (מאמרי חודש תשרי, מאמר ח')

והנה תמצא גם בתורה שבעל פה, המסכתא המדברת מענין מצות היום לא נקרא שמה על שם היום יום הכפורים (כאינך שבת, פסחים, ראש השנה, סוכה) רק נקרא יומא, להורות קדושת היום הוא ממקום נעלם ראוי להסתירו, על כן מנהג אנשי מעשה שלא להזכיר שמו כל כך בפשיטות באיזה דברים, רק כשמזכירים מענינו לאיזה הצטרכות קוראים אותו סתם יום הקדוש, ודי בזה למשכיל

3. ספר נפש הרב (ע' כ"ה-כ"ו)

והנני מעתיק בזה חלק קטן מאחת מהדרשות שדרש רבנו, ז"ל, בעש"ת, באחת מהשנים האחרונות: כתוב בפ' אחרי מות, לפני ד' תטהרו. כשהבגד מתלכלך, צריכים לנקותו ע"ז שמשפשפים אותו במים ובנתר, להעביר את הכתמים. וכמו כן כשהאדם חוטא, ונשמתו מתלכלכת, צריכים לנקותה להנשמה ע"י כן שהשכינה באה ומשפשפת אותה. וזהו ענין אמירת ד' הוא הא' בסוף יוה"כ, שהוא סימן לסילוק השכינה למעלה דרך ז' הרקיעים, כי ביוה"כ - לפני ד' תטהרו, שהטהרה באה ע"י כן שיש עמנו השראת השכינה מיוחדת, וכשנשמת האדם נפגשת בהשכינה, ומשתפשפת בה, ביה היא מיטהרת. והתוס' ביומא (ל"ה) הביאו מהירושלמי שבידויו של הכה"ג הי' אומר בבי"ת, אנא בשם כפר נא לעונות ולפשעים. ונראה לבאר בכוונת הלשון בזה [וכבר נדפסו הדברים בס' דברי השקפה (עמ' קפ"ז-קפ"ח)] דע"י השם המפורש הוא שבאה הכפרה, שזהו ייחודו של יום זה, שיש השראת השכינה מיוחדת הבאה בכדי לטהר, וכנ"ל, ואין להחזון להפסיק בשהיה' בין אמירת אנא בשם לבין אמירת כפר נא לעונות ולפשעים [כמו ששואה באומרו בתחילה אנא השם וממתין קצת - וחוזר ואומר, חטאתי עויתי פשעתי לפניך], אלא מן הנכון להחזון לומר - אנא, ולהמתין קצת, ולחזור ולומר - בשם כפר נא לעונות ולפשעים וכו', דכך היא כוונת לשון זו, שע"י כח השם המפורש - והיינו ע"ז שמשפשפת נשמת האדם עם השכינה - תינקת מלכלוכה שבאה לה מן החטא. ומה"ט נהגו החסידים לקרוא ליוה"כ היום הקדוש, וליזהר שלא לקרותו בשמו - יום הכיפורים, שנהגו בו כבוד דוגמת הכבוד שנוהגים בשם המפורש - שלא לבטאה, כי יסוד וגדר ענין כפרת היום הוא ע"י כן - שהשכינה יורדת למטה אצלנו, ואנחנו נפגשים בה, וזהו תוכן ענינו של יוה"כ, ונמצא שביטוי השם "יוה"כ" הוא כעין הזכרת השם המפורש. [והשוה מש"כ בזה בס' בני יששכר.]. ונראה [עיי"ש בס' דברי השקפה (עמ' קפ"פ-קפ"א)] דזהו יסוד המנהג לצרף ב"ד לשם התרת נדרים (באמירת כל נדרי) סמוך לתחילת כניסת קדוה"י, כי כידוע אלקים נצב בעדת קל, וכשמושיבים ב"ד על איזה ענין, תמיד יורדת השכינה להצטרף עמהם ולסייעם, וממילא נראה דזוהי כוונת מנהג זה - להושיב ב"ד בעיוה"כ בכדי להוריד את השכינה בהקדמה - קצת קודם תחילת כניסת קדושת היום ממש, ושתה"י השכינה עמנו משך כל היום עד התקיעה שלאחר סוף היום, אשר היא הסימן לסילוק השכינה, ואמירת ד' הוא הא' ז' פעמים

4. ספר שיח יצחק

תוספא אלו הם למכריס מדונגנו ז"ל כיכ מהר"י טולאז
נשרית מיכ נשיטת קדושת לוף כיכ טיכ

5. ספר פתח עינים [ה.].

דף ח'. ומה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת.
התוס' הקשו דאיכא למיפרך מה
לציץ שהשם בגלוי תאמר בתפילין שהן מזופין
עור ודוקא שיין של תפילין היא הלי"מ ולא ד"י
ותירצו שאינו ק"ו גמור' ע"ס באורך. ומהר"א
ממייץ בס' יראים סי' ט"ז הקשה קושיא זו.
ותירצו אינו מובן כאשר יראה הרואה. ושם

כתב דתפילין אסירי ליכנס לבהכ"ס משום שיין
דלית יו"ד ובתפילין אפי' בעור הדא אזכרא איתא
וזה הפך התוס' כאן. אמנם כדברי מהר"ם שהוא
מחבר התוס' דקמן כתבו תלמידיו הראש' והמרדכי
ה' תפילין דדוקא שיין הלי"מ והביאו ראיות לזה
גי' [וכן] כתבו התוס' בשבת דף ס"ב ע"ש :

סדר העבודה של בית שני

6. ברייתא דמלאכת המשכן פרק ו

דעת	טעם	טעם	דעת
<p>כדי שלא יחל וינכח ויחל דוחק. פירשיו כצ"ב (יה) שבו קורין זו נמורה פרעה המלך נכקבל וכביז צוביב וכיז נשעמיק שם כשם הראציד והוסף ולכן הולכו בעמודים של כסף שבו מונחים עליו דשמואלין אותו לקרות בו היו גולגן אותו ע"ג העמוד וכיז כרלש נפסקו וכיז כרשציל זיל שם [דפשו שבו לו עמודים אחרים ללחח ככס ע"ש] וכיז נשעמיק כשם רגו מליד אלל כחוס כחבו שם ואיז וכלל לא היו מוליאן אותו מן הלרון דכל אסור ליכנס נבית קריק וצוביב לא אשכחן כסור ויחל שבי מוליאן וייל דלונך כדי לתקן שרי ינכנס נבית קריק כדלמרי כשירובין וכיז נמי יעולן ליכנס שם כדי לתקן ספר חורב כדי שלא יחטש ויחוקל וגם מכתוב המסן שיה עז שנה שנה נביתו נביתיק ביו יעולן לטולאו מן הלרון יעיון זו והמחין שם כהן דכל דפריד חרי נבתי הכי יחבי כרימ נשעיו דכתי כשנכנס ויחל אלל סית זכ הניחוכו ולא הוליאוכו מפס נשולס וכיז הרמיה שם דלכתי סית זכ נגלל נחלתו כשום שלא קראו זו נשולס וקסא איך יתכן לומר שלא הוליאוכו מפס ככל לא חק נביתיק ית: איך מנתיקן אות חתא אפי כספר חורב מכלל שבו מוליאן אותו ומנתיקן זו (אך ית שם כיז שיר גירכא ע"י רש"י) ונורשולמי שקליס פ"ד כיז מנתיקן ספר הכהן שעולן שבת מחומת הלשכה ונורשולמי סבירין פ"ד כיז גבי סית של מלך אמרי</p>	<p>פרק ששי (א) הי"ג ע"י שטים אמתי חצי: רמ"א באכה בת ו' טפחים ו' מאיר לעצמי דאכר במס' כלים (פ"ו) כל האמות היו בת ו' טפחים: הרי כאן ט"ו טפחים. ארכו: לרחבן של לחות. שכינחות זו אצל זו כל א' ארכו ששה ורחבו ששה כדאמרי בב"ב (ד.) ובסמוך: וטפחים מקום שהס"ח מונה. ס"ח שכתב משה שגא' וכתוב ס"ה וגר ילפי בב"ב שגא' אין בארון רק שני לחות האבנים אשר הגיע שם משה מאי אין בארון רק מיעוט אחר מיעוט אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות ס"ח שמונה בארון: לעוביו של ארון. עובי הרפנות: רימא באמה בת ה'. ר"י לעצמי דס"ל שם אמת כלים בת המשה</p>	<p>וארון דינו ככלי: שנים שלמים ושנים שבורים. והיו מנוחים השבורים תחת השלמים (רש"י): ועוביו שלשה. ונובה הארון ד' ומחצה נמצא ב' הלחות זה תחת זה והיו תופסות ר' טפחים: ואצבע סכאן ואצבע קכאן. ס"ל דעוביו של ארון לא הי' אלא אצבע חצי טפח הוא ב' אצבעות דחיינו ב' גדולין: מקום הנחת העמודים. ב' עמודי כסף כסין עמודי ס"ח שוכבים לארבו הלחות ביניהם שגא' עמודיו עשה כסף (רש"י) ועשאהו סימן להעמדת ישראל (תוס') ולר"ש העמודים היו מנוחים מבהורן הכי אמרי בב"ב (ד.): השימו בארבו מצדו. ע"ג הארגו הי' מונח הס"ח ולפני שהי' הארגו הי' יוצא דף מהארון ועליו הי' מונח פ"ל דכל בני מירי נבית שני שלא הי' שם ארון וגם ס"ח של משה אלל הי' ס"ח שכתב עזרה ורי מונח בעזרה לו כביכל ולחורו היו מוליאן וזכר ים ליישג ג"כ קשיית החוס על רש"י דכל מלכו כסדר וימא שבי מוליאן דיל דסדר ויחל שנה נבית שני שלא הי' שם ארון ולא הי' נגדך להוליאן אלל נבית הלרון ייל דכשבי נכנס להקפיד בהקפידה הי' מוליאן וכשבי מחזר ככף ומחכה הי' מחזירי [ונש' שיקשו עוד איך הי' מוליאן לפרשה המלך כה אסור ליכנס לקריק ייל דלונך שרי והוא נמי אורך הול] ונדבדים דכס פ"ט (ס"ו) משה כהן י"ג חרות כ"י ילחת כתיב בלרון שאם יקפא אי לויף דבר שבו מוליאן אותה שבלרון משמע שבו מסתכלין כה וייל דמתוך שידעו שיש אחת בלרון יתייראו לויף:</p>	<p>ומניין אותו מספר חורב ע"פ צ"ד של שבעים ואלה (וכי"ס הרמב"ם צ"ח מס"ח כ"ז) ונפסי' דכלים (מ"ו) חקן כל הספרים משמאין את כידים חוק מספר בעזרה ואם לא היו מוליאן אותו משולס איך שייך שיממא את כידים ונחוספתא דכלים (צ"ח פ"ה) ספר חורב שילא לחון מממא את כידים וי"ג ליישג כל בני שבו עוד ספרים בעזרה מלמד ספר זכ שבי מונח בלרון כדמשמע בנורשולמי תפנית פ"ד כיז נשכס ספרים מלוא בעזרה וכיז כמס' סופרים פ"ו ולמי"ג דנשעמיקן קלמך ספר חורב לחלתו הוא נגלל ולא מיידי אלל כהאי דמשכח מימנ' גם כשאר נקראים ספר חורב פ"ל דכל בני מירי נבית שני שלא הי' שם ארון וגם ס"ח של משה אלל הי' ס"ח שכתב עזרה ורי מונח בעזרה לו כביכל ולחורו היו מוליאן וזכר ים ליישג ג"כ קשיית החוס על רש"י דכל מלכו כסדר וימא שבי מוליאן דיל דסדר ויחל שנה נבית שני שלא הי' שם ארון ולא הי' נגדך להוליאן אלל נבית הלרון ייל דכשבי נכנס להקפיד בהקפידה הי' מוליאן וכשבי מחזר ככף ומחכה הי' מחזירי [ונש' שיקשו עוד איך הי' מוליאן לפרשה המלך כה אסור ליכנס לקריק ייל דלונך שרי והוא נמי אורך הול] ונדבדים דכס פ"ט (ס"ו) משה כהן י"ג חרות כ"י ילחת כתיב בלרון שאם יקפא אי לויף דבר שבו מוליאן אותה שבלרון משמע שבו מסתכלין כה וייל דמתוך שידעו שיש אחת בלרון יתייראו לויף:</p>

ומתקנין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול

7. מהרי"ץ חיות

אלל שולס דלוינס מכפרת על שון ידוע כמסרסוז כמו תחלה וקריכות יום כסר: [רש"י ד"ס ומתקנין לו] אם יארע בו פסול ק"י. כי כ"י עיין חוס' יו"ע (פ"ח דומח' פ"ח) ד"ב והוא שם שהשורר כ"י אחד מן הכהנים שבו בעזרה שלא לייע ק"י לכן נזול ביום כישור. אללם תלם נמחית שהוא ק"י כיהרשמי כשיריקן. ומכני שני פירויים אחד דכל הכהנים שאנשי בעתה כ"י נבית להשן דהק"י. ופירון כ"י דלון סמכין על הכהן. כמו שמיריק כהנים יו"ע נ"כ. ומה שהיה היעסי יו"ע מן ס"ו דקליס ס"ד דלן אלון על ש"ס ס"ד מתיקן להם הכהנים שלא יריתו ומנחת חוס יב"ל לירי פרחון וכ"י מן כהנים שס"ו במקדש חס כיום כלקאו ג"כ מנולר נירושלמי שקליס שם והיהא שמה ריב"ל אמר לון מנתיקן משכס פסיס. ופ"ין (רש"י צנה ק"ד פ"ח) ד"ס חוס אינפסי וחס"ו חקס קניס ללחס פסיס. וכ"י רש"י שם דלל סמכין איניס. ופ"ין הוכח השג"ן ח"ג סימן ל"כ וסימן ל"ו שהארין כעניני כהנים שנכחו במקדש. ושלס מטט דכ"י רש"י שנת כ"ל. וע"י נ"כ (ספחים ס"ד ע"ב) נמשלו חקן לו נמליק ד"ס פלונתא אם סמכין על הכהן. ולאני דסמכין איניס פ"ג ס"ל דשהקנין כהן אחר כ"י נמקדש שני וע"י ל"ח פסיס. ושד נ"ל דמס"ו דקוק רש"י וכתב לו א"ל סומחא כמסכין עזרה. דכנס לא ס"ס רק כסומחא ק"י נכד. ונלחת כ"ו סומחא לחרות. כמו שסמרו נירושלמי פ"ח דפגילס וכירושלמי דפירקן איניס ל"מלח אסיו של מלך ערכי על כ"י נ"כ ונכנס הסגן ושם פתחו: תריה ומכ"ה כ"י חוס דכסר כל

י"מא דף יב עמוד א' במה מחנכין אותו? - ... לובש שמונה ומהפך בעינורא

8. תוספות הרא"ש מסכת יומא דף יב עמוד א

במה מחנכין אותו. לא בעי למימר דבשמן המשחה מחנכין אותו, לפי שבבית שני לא היה שמן המשחה שיאשיהו גנזו.

9. רמב"ן ויקרא פרק טז פסוק לב

ואשר ימלא את ידו - שיכול אין לי אלא המשוח בשמן המשחה, מרובה בבגדים מנין, תלמוד לומר ואשר ימלא את ידו (ללבוש את הבגדים), והן כל הכהנים הגדולים שעמדו מיאשיהו ואילך, שבימיו נגנזה הצלוחית של שמן המשחה, לשון רש"י. ואין הכונה לרב, שלא יהא במקדש כהן גדול מרובה בבגדים אלא מיאשיהו ואילך, שהרי בגמרא (הוריות יג א) אמרו משוח בשמן המשחה ומרובה בבגדים איזה מהן קודם, ואמרו (מכות יא ב) במיתת כולן הוא חוזר או במיתת אחד מהן הוא חוזר, שכולן נמצאים בזמן אחד. אבל בכל הזמנים אם נתרבה בבגדים כשר לעבודת יום הכפורים, שהרי לעולם מתקנין כהן אחר ביום הכפורים (יומא ב א), ואין מושחין אותו, ואם אירע פסול בכהן גדול משמש זה תחתיו שהוא כשר ברבוי הבגדים בלא משיחה:

יומא ב

משה שווערד

"מפרישין" כהן גדול מביתו

1. תוספות מסכת יומא דף ד עמוד א

נכנסו מים תחת דם - דלאו לגמרי דרשה גמורה היא הא דגמרי ממלואים אלא אסמכתא בעלמא דעיקר קרא דכאשר עשה ביום הזה יש לפרש דביום ראשון של ז' ימי המלואים אמר להם כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות כל ז' ימי המלואים וכן פרש"י פשוטו בפירוש חומש וכיון דאסמכתא בעלמא הוא אין לחוש אי אמרינן נכנסו מים תחת דם.

2. רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק א הלכה ג

שבעת ימים קודם ליום הכיפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכתו שבמקדש ודבר זה קבלה ממשה רבינו...

3. ספר איזהו מקומן

מיהו הובח תורה (ד"ה אמר קול) נקט שגם לשון הרמב"ם מוכחת דס"ל שהוא מדאורייתא, אלא מאחר שאינו מפורש בקרא, דפשטיה דקרא אפשר לפרש בע"א, לכך קאמר הרמב"ם דקבלה ממשה רבינו הוא.

4. חידושי הריטב"א מסכת יומא דף ב עמוד א

ומתקינין לו כהן אחר תחתיו. כלומר מזמינין, ולא בעי הפרשה, דאפילו למ"ד פרישה דאורייתא וליה לה ממלואים, מצוה בעלמא היא ולא מעכבא בעבודת יום הכיפורים, ומסתיין דנעביד מצוה זו לכהן גדול לחוד...

"שבעת ימים" קודם יום הכיפורים

5. שפת אמת מסכת יומא דף ב עמוד א

במשנה שבעת ימים, אפשר הא דתנן שבעת ימים ולא שבעה ימים לומר דכל הז' ימים מצוה א' הן, ואם לא הפרישוהו ביום א' תו ליכא מצוה דהפרשה כלל כדכתי' כאשר עשה ביום הזה א"כ דוקא הפרשת ז' הוי מצוה ולא פחות [מיהו ז"א אלא לה"י דיליף ממלואים אבל לה"ל דיליף פרישה ששה מסיני ויום א' הוסיפו חכמים משום טומאת ביתו פשיטא דאפי' לא הפרישוהו ביום א' דצריכין להפרישו ביום ב' לקיים פרישה דיליף מסיני, ועי' בפנ"י שתי' באופן אחר]. וצ"ע אי גם לילה ראשונה בכלל דהרי במלואים התחלת הצווי ה' ביום א', ועי' לקמן (1) בהא דאר"ש דמפרישין סמוך לשקיעת החמה [ועי' בירושלמי ובגבורת ארי האריך בזה].

6. ספר איזהו מקומן

וטעם לשבעת ימים בדוקא - כתב כפי' ענף יוסף על עין יעקב (נפש ספר רמת שמואל), עפ"י דאיתא בזהוהו שמלאך היורד לארץ אם הוא בארץ ז' ימים נתגלה ונעשה מרוחני לגופני, וכן להיפך מפרישין הכ"ג ז' ימים מביתו ובה נעשה מגופני לרוחני, וראוי ליכנס לבית קה"ק ביוהכ"פ.

7. גליוני מנחת חן

מתני' שבעת ימים קודם יום הכיפורים וכו'. עי' בס' עבודת היום חקירה נפלאה מהגר"מ זעמבא בחי' הגרמ"ז (סי' י"ג) אם יסוד דין פרישה משום קדושת המקום שצריך ליכנס לפני ולפנים, או משום קדושת היום, ונפק"מ אם נכנס בקה"ק בשאר ימות השנה, ועי' להלן ג' ע"ב שהארכנו בזה. ועי' בס' תורת פסח (סי' י"א).

8. רש"י מסכת יומא דף ב עמוד ב

גמרא ואימא צוה צוה דיוה"כ דכתיב ויעש כו'. הן לפי המבואר בש"ר ס"פ ל"ה ובוויק"ר פכ"א דאהרן ה"ל רשות ליכנס בכל שעה שירצה בסדר הזה ולפ"ז יל"פ הכתוב דויעש כו' לא כפרש"י כשהגיע יוה"כ אלא תיכף כשא"ל משה הפרשה וכן

שמעתי בשם הגר"א ז"ל. י"ל דכוונת הגמרא דנילף מצוה דאהרן היה טעון ג"כ פרישה בכל עת שהיה רוצה להכנס ולכפר אתא ליה"כ ומתורץ קושיית התוס'. והא דקאמר הש"ס צוה דיוה"כ ל"ד אלא ר"ל דכתיב גבי יוה"כ והא דקאמר לקמן (ד) וכת"י יוה"כ קמא הוא דבעי פרישה כו' דלפ"ז הל"ל יומא קמא. י"ל דלא על אהרן לבד קאמר אלא על כל כה"ג.

מפרישין "כהן גדול" "

9. רש"י מסכת יומא דף ב עמוד א

שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן גדול - שכל עבודת יום הכפורים אינה כשירה אלא בו

10. תוספות מסכת יומא דף לב עמוד ב

אם כן הויא לה עבודה באחר - ה"נ הוה מצי למיפרך אם כן הוי לה שחיטה בשנים כיון דאם לא מירק פסול ואם שנים שוחטין זבח אחד אפילו בזה אחר זה פסול כדמוכה בפרק השוחט (חולין דף כט.) וא"ת ומאי קשיא ליה מעבודה באחר הא בפ' טרף בקלפי (לקמן דף מב.) איכא מאן דמכשיר אפילו שחיטת פרו בזר ואפילו מאן דפוסל היינו דוקא פרו דאתי לתובת היום דקאי עליה אהרן וחוקה אבל תמיד דלא שייך לתובת יום הכפורים לא קאי עליה אהרן וחוקה בשחיטה כיון דלאו עבודה היא ויש לומר דמכל מקום פסול מדרבנן וי"מ משום דמריקה צורך קבלה ולא נהירא דמי עדיף מיעוט סימן בתרא מרוב קמא ועוד י"מ כיון דהא דאמר שחיטה לאו עבודה היא היינו כמו שפירש רבינו יעקב מאורליינ"ש לפי שנוהגת אף בחולין והאי מירוק אינו מעכב בחולין א"כ הוי עבודה ולא יהא כשר אלא בו.

11. כסף משנה הלכות עבודת יום הכיפורים פרק א הלכה ב

כל שבעת הימים הוא מקטיר את הקטרת ומטיב את הנרות והיינו כדי שיהא מלומד לעשותם ביוה"כ: כתב הריטב"א בפ"ק דיומא בשם הרמב"ם דמדאורייתא אין חובה בכ"ג אלא בעבודת היום ממש אבל תמידין ועבודות של כל יום כשירות ככהן הדיוט אלא דמצוה בכ"ג ור"ש כתב דאפי' תרומת הדשן שהיתה עבודת לילה אינה כשירה אלא בכ"ג ולדעת ר"ש והרז"ה אין פייסות ביוה"כ לפי שכל העבודות בכ"ג אבל הגאונים בפיוטיהם הזכירו פייסות ביוה"כ לכן כתב הרמב"ן בספר המלחמות דאף ביוה"כ היו פייסות אחד לתרומת הדשן והשני מי מדשן מזבח הפנימי והמנורה דמכשירי עבודה הם ונעשים ככהן הדיוט וסידור המערכות ושני גזרי עצים הכל נעשה ככהן הדיוט שהם מכשירי עבודה. ה"ג מי מוליך מחתה למזבח פנימי להקטיר וכ"ג מקטיר וזה מוליך המחתה גחלי אש עכ"ל:

12. הערות-מהרב אלישיב

✓ הבעה"מ לקמן [כו:] כתב והוי יודע כי בעלי הקרובות שהכניסו בפיוטיהן בסדר עבודת היום ארבעה פייסות טעו כולן במשנתנו ולא הבינו כי הפייסות החשובים במשנתנו לשאר ימות השנה הם ולא ביום הכיפורים לפי שכל עבודות היום אינה כשירה אלא בכה"ג. הרי לרבנו כל עבודת היום אפילו עבודה שלא שייכא לעבודת היום אינה כשירה אלא ככהן גדול ומשויה אפילו פייס לא עשו ביוה"כ. והרמב"ן במלחמות שם כתב לחלוק עליו וס"ל דדאי היה פייס ביוה"כ נמי שתרומת הדשן וסידור המערכה ודישן המזבח היה ככהן הדיוט וכמו שהזכירו הגאונים בפיוטיהם.

ומתקנין "לו" כהן אחר תחתיו

13. תידושי הריטב"א מסכת יומא דף ב עמוד א

ומתקנין לו כהן אחר תחתיו. כלומר מזמינין, ולא בעי הפרשה, דאפילו למ"ד פרישה דאורייתא ויליף לה ממלואים, מצוה בעלמא היא ולא מעכבא בעבודת יום הכפורים, ומסתיין דנעביד מצוה זו לכהן גדול לחוד...

14. תוספות הרא"ש מסכת יומא דף ב עמוד א

מתקנין לו כהן אחר. ולא היו מפרישין אותו דהפרשה לא מעכבא כדאמר בגמ', וכן לר' יהודה לא היו מתקנין לו אשה אחרת לשני דלא מעכבא, ומה שהיו ממהרין לתקן אחר קודם יום הכיפורים לפי שיהא מזומן אם יארע פסול בראשון שישמש מיד אחר תחתיו, א"נ מתקנין לו בגדי זהב כמדתו כדאמרינן לקמן בפ"ב ובפ' תמיד נשחט מדו כמדתו שלא יחסר ושלא יוסיף, א"נ מתוך שרואה כהן גדול שאחר מזומן לעבוד תחתיו הוא נזהר יותר מכל טומאה.

- **שיח יצחק-מדוע א"צ לתקן בגדי לבן?**
- **גבורת ארי מסכת יומא דף לט עמוד א** -סגן?
למה סגן שאם אירע בו פסול בכהן גדול. קשה לי כיון שיש כהן ידוע וממונה לכך תמיד לכשיארע בו פסול נכנס ומשמש תחתיו לרבי חנינא סגן הכהנים והא מתניין דפליגי על מתניתא כוותיה אתיא אם כן למה תנן בריש פרק קמא ומתקינין לו כהן אחר תחתיו מאי מתקינין הא מתוקן וקאי כבר אותו כהן ותמיד מתוקן וממונה ומזומן לכך. ואולי מתניתין מיירי בדליכא סגן כגון שמת ולא מינו אחר תחתיו דלפי שעה מתקינין כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול בכהן גדול באותו יום הכיפורים ישמש זה תחתיו:
- **רש"ש-משוח מלחמה?**

"מטמאין היו הכהן השורף את הפרה..." להוציא מלבן של צדוקין "

15. רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק א הלכה יד

הצדוקין היו אומרים שאין מעשה הפרה כשר אלא במעורבי שמש, לפיכך היו ב"ד בבית שני **מטמאין את הכהן השורף את הפרה בשרץ** וכיוצא בו וטובל ואח"כ עוסק בה כדי לבטל דברי אלו הזדים שמורים מהעולה על רוחם לא מן הקבלה, וכן כל הכלים שמכניסין לתוכם אפר הפרה כולם טבולי יום.

16. תוספות מסכת יומא דף ב עמוד א

להוציא מלבן של צדוקין - **לאו בטומאה דאורייתא מטמו ליה** דלא הוי מזולזלי בה כולי האי אדרבה אמרינן בפרק אין דורשין (הגיגה דף יח:) בגדי אוכלי קדש מדרס לחטאת אלא כדתנן בפ"ג דמסכת פרה (מ"ח) סמכו ידיהם על ראשו ואומרים לו אישי כ"ג רד טבול אחת דמחמת שנוגעין בו חשבין ליה כטמא טומאה דרבנן דאחיו הכהנים חשיבי כטמאים לגבי ידיה דבגדיהם מדרס לחטאת כדפרישית.

17. תוספות יום טוב מסכת פרה פרק ג

ומטמאים היו וכו' - פי' הר"ב במה שהיו סומכים ידיהם כו' כ"כ הר"ש. וכן מצאתי בתוס' ברפ"ק דיומא. וכתבו הטעם דאילו בטומאה דאורייתא לא היו מזולזלים כולי האי. ואני תמיה דכיון שכל עצמה של טומאה זו היתה להוציא מלבן של צדוקים והרי טומאת בגדי אוכלי קדש הן מדרס לחטאת אינה אלא מעלה מד"ס שאמרו אין שמירת טהרתן של אלו חשובה שמירה כמ"ש הר"ב בספ"ב דהגיגה. וא"כ לא היו חוששים הצדוקים לטומאה זו ואכתי מעורב שמש היה לפי סברתם. לפי שטבילה זו שיטבול אחר טומאה זו דמגע כהן אחר בו. טבילה שאינה צריכה היא לדידהו. וי"ל דמ"מ מראין היו לצדוקים **בזה שאנו אין חוששים למעורבי שמש. ובה מוציאין אנו משמעות הכתוב דאיש טהור מסברתם שהיא הפך הקבלה.**

18. הערות-מהרב אלישיב

דתנן מטמאין היו הכהן השורף את הפרה ומטבילין אותו כדי להוציא מלבן של צדוקים. כד הוינא טליא שמעתי מת"ח אחד שהקשה אמאי רק לגבי שריפת פרה היו עושין להוציא מלבן של צדוקים ושאר דברי הצדוקים לא עשו להוציא מלבן של צדוקים וכגון הא דממחרת השבת שס"ל להצדוקים דדוקא ביום הראשון הי"נ הנה להו להוציא מליבן של צדוקים ולקבוע חדשים שלא יצא לעולם בראשון שאחר השבת. ויש לזה כח בידם כשאר דברים שהיו מעברים החדש ותליא ביד ב"ד.

ותירץ אותו ת"ח דדוקא במקום שעשו דבר להחמיר יותר מהפורשים כאן עשו תקנה להוציא מליבן של צדוקים דדוקא בדבר חומרא שכאו להחמיר חששו שהעם ינעו אחריהם ולכן הוצרכו גדר ותקנה להוציא מליבן משא"כ בסתם דברים שנחלקו לא היו צריכים לשום תקנה להנצל מידיהם. (א"ה, ע"י ג"כ מצחות ס"ה ע"א במשנה).

תקיננו לה רבנן לשכה צפונה... כי היכי דלהוי לה היכירא

19. רש"י מסכת יומא דף ב עמוד א

כי היכי דליהוי היכירא - לדעת שהופרש שם, כדי להטיל עליו עבודת פרה הקרויה חטאת וטעונה מזרח, וישים לב להיות זריז במעשיה וסדר עבודותיה.

20. חידושי הריטב"א מסכת יומא דף ב עמוד א

והקשו בתוספות בשלמא מזרחה ניחא דתהוי ליה הכירא לעשות הזאותיו לכותל מזרח כדאמרן, אלא צפונה למה לי שהרי אין בה שום מעשה בצפון, ותירצו דכיון דחטאת קרייה רחמנא הרי דינה כדין חטאת שאם עשאה שלא לשמה פסולה, ומשום הכי הויא לשכה בצפון שיהא זכור שצריך לכיון בה לשמה כדין חטאת הנשחטת בצפון, ונכון הוא, ומיהו רש"י ז"ל נשמר מזה שפירש כי היכי דליהוי ליה היכירא לדעת כי פרישה זו כדי להטיל עליו עבודת פרה הקרויה חטאת וטעונה מזרח וישים לבו להיות זריז במעשיה וסדר עבודותיה ע"כ.

כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשת לכפר עליכם. לעשת - אלו מעשי פרה

21. משך חכמה במדבר פרק יט פסוק כ

הנה במגן אברהם (אורח חיים) סימן תרפ"ה כתב דפרשת פרה דלהוי דאורייתא לא ידענא היכא רמיזא, יעויין שם. ולדעתי הוא מפורש, דבריש יומא (ב, א) יליף לענין פרישה מהך (ויקרא ח, לד) ד"כאשר (עשה ביום הזה) ציוה ה' לעשות לכפר עליכם", "לעשות" - אלו מעשי פרה, "לכפר עליכם" - זה יום הכיפורים. ואמר שם (יומא ד, ב) אי כל הכתוב בהם מעכב, או רק המעכב לדורות, יעויין דף ה. **ושם עמוד ב' אמר רשב"י: במילואים (מנין) שאף מקרא פרשה מעכבא**, דכתיב (ויקרא ח, ה) "ויאמר משה אל העדה) זה הדבר" - אפילו דיבור מעכבא. **אם כן, כי ילפינן לדורות גם בפרשת פרה מקרא מעכבא טרם עשיית הפרה. ונמצא בשעת עשיית הפרה, מקרא פרשה מעכבא והוי אז דאורייתא**. ולפי זה גם ביום הכיפורים הוי דאורייתא בזמן המקדש, ונכון. ואולי מפני זה קורא בעל פה את שבחומש הפקודים, מפני שנאמר אחר מות אהרן, וכדאמר בספרי שם פסקא קמב. ואם כן, לא היה קריאתו מן התורה, שכל זה לא נאמר "כאשר עשה ביום הזה ציוה לעשות לכפר וכו'" - שעדיין לא נאמרה! לכן נשתנה קריאתה בעל פה, כמו דאמרן על שמונה פסוקים: הואיל ואישתני אישתני, יעויין שם. והגמרא דאמרה טעמי אחריני, אזלא לפום מאי דיליף מסיני, ובפרט ריש לקיש לטעמיה אזיל דיליף מסיני. ועיין בפרשת אחרי.

פרה לאו בת כפרה היא אלא אימא כוליה קרא

22. רש"י מסכת יומא דף ב עמוד א

שם ופרה לאו בת כפרה היא. והא דאמר'י' במו"ק (כח) מה פרה מכפרת וע"ש בתוס'. **מ"מ עיקרה לטהרה באה** על ת"י לקמן (מב):

23. הערות-מהרב אלישיב

ופרה לאו בת כפרה היא. והנה רש"י עה"ת ריש חוקת כתב בשם המדרש משל פרה הוא לבן מלך וכו' כך כפרה תבוא אמה דהיינו פרה ותכפר על בנה דהיינו מעשה העגל הרי מפורש לכאורה דפרה לכפרה אתי וקשה דהכא מבואר דלא בת כפרה היא ומשר"ה לא יליף לה מלכפר, ותירצו באחרונים. דשאני פרה דמשה מפרה לדורות דפרה לדורות דדאי לא לכפרה אתי אלא להעלות ישראל מטומאה לטהרה משא"כ פרה דמשה קאתי נמי לכפר על מעשה העגל ומדייק העמק שאילה [ריש חוקת] דחילוק זה מוכח מיניה וביה דהרי פרה דדורות היתה נעשית גם ע"י כה"ג דלאו לכפרה הוא. משא"כ פרה דמשה היתה נעשית רק ע"י אלעזר בן אהרן הכהן ומשום דלכפרה אתי והכא הרי מקרא דלעשות לכפר עליכם דאיירי לדורות, הא דדאי לאו לכפרה אתי.

24. מהרי"ץ חיות

ר"ב ב ע"א גמ' כפרה לאו כ"י זכרה לאו בת כפרה היא. ר"ב עיין (שועב קטן כ"א ע"א) (לכא נפמכה וכו' למית דדיקים מה פרה מכפרת וכו'. ועיין תוס' פ"ט ד"ס מה דפרה מכפרת על מנחה עגל. וחיל כיון דלית חכמה כל חסא פרי' של כמקריב לין טפל ע"י עם כפרה נלכין זכרה. וס"י פ"י חיל' שלו נלכין כ"ו וכפר כפרה ונ"ל ח"ס מכפר רק על עגל (נח"ל נקטן ג' ע"ה ד"ס פ"א) (ל"א) ונ"ל דפרה לאו מכפרת על כל ישראל לא סקלה כפרה מיוחדת. ועיין ונח"ס ז' פ"ב פ"א

יומא ב:

וַאִמָּא צוּהַ / צוּהַ / דְּיוֹם הַכְּפוּרִים

25. שו"ת יהודה יעלה (אסאד) חלק א - אורח חיים סימן קפב

... ודוגמא לזה בהרבה סוגיות הש"ס ואחת מהם ריש מס' יומא יליף צוה ופריך וַאִמָּא צוּהַ צוּהַ דְּיוֹה"כ כו' אִמָּא צוּהַ דְּקִרְבָּנוֹת כו' וּמָאִי קוּשִׁי' וְהָא אִין אָדָם דִּן גִּז' ש' מַעֲצָמוּ אַא"כ קִבְּלָהּ מִסִּינֵי וְהַלְמַמ"ס אִמְרָה הַגִּז' ש' עַל צוּהַ דְּפִרְהַ וְעַכ"ל דְּכַךְ נִאֲמְרָה הַלְמַמ"ס דְּשִׁנֵּי תִיבּוֹת צוּהַ אַתִּי לְגִז' ש' וְלֹא פִירְשָׁה בְּהַדְּיָא עַל אִיזָה צוּהַ אִלָּא מִסְרָה לְחַכְמִים. וְלִכֵּן חֲכוּ"ל שְׁקִלוּ וּטְרוּ בַּהּ וּמְבַרְרִים עַל אִיזוּ צוּהַ בְּתוֹרָה כּוּוֹנָה הַלְמַמ"ס דַּאֲתִי לְגִז' ש' וְהַרְבָּה כִּי"ב שְׁלַפְעָמִים מְקוּבָּלִים הִיוּ הַמְלוֹת לְבַד וְלֹא הַמְקוּמוֹת וְלַפְעָמִים בַּהִיפּוּךְ

26. רש"ש מסכת יומא דף ב עמוד ב

גמרא וַאִמָּא צוּהַ צוּהַ דְּיוֹה"כ דְּכַתִּיב וַיַּעַשׂ כו'. הֵן לְפִי הַמְּבוּאָר בְּש"ר ס"פ ל"ח וּבּוּיָק"ר פּכ"א דַּאֲהַרְן ה"ל רְשׁוֹת לִיכְנֹס בְּכָל שַׁעַת שִׁירְצָה בְּסֹדֵר הַזֶּה וּלְפ"ו יל"פ הַכְּתוּב דּוּיַעַשׂ כו' לֹא כְּפִרְש"י כְּשֶׁהֲגִיעַ יוֹה"כ אִלָּא תִיכַף כְּשֶׁא"ל מִשֶּׁהַ פִּרְשָׁה וְכֵן שִׁמְעֵתִי בְּשֵׁם הַגִּר"א ז"ל. י"ל דְּכוּוֹנַת הַגְּמָרָא דְּנִילַף מִצוּהַ דַּאֲהַרְן הִיא טַעוֹן ג"כ פִּרְיֶשָׁה בְּכָל עַת שֶׁהִיא רוּצָה לְהַכְנֹס וְלִכְפֹּר אַתָּא לְיוֹה"כ וּמִתּוֹרָץ קוּשִׁית הַתּוֹס'. וְהָא דְקָאֵמֵר הַש"ס צוּהַ דְּיוֹה"כ ל"ד אִלָּא ר"ל דְּכַתִּיב גְּבִי יוֹה"כ וְהָא דְקָאֵמֵר לְקַמֵּן (ד) וְכ"ת יוֹה"כ קָמָא הוּא דְּבַעֵי פִּרְיֶשָׁה כו' דְּלִפ"ז ה"ל יוֹמָא קָמָא. י"ל דְּלֹא עַל אַהֲרֹן לְבַד קָאֵמֵר אִלָּא עַל כָּל כַּה"ג

27. תוספות ישנים מסכת יומא דף ב עמוד ב

וַאִמָּא צוּוָּאָה דְּיוֹה"כ. אִם נִפְרַשׁ דַּה"ק וַאִמָּא צוּוָּאָה דְּיוֹה"כ וְאַתָּא כּוּלִּיהַ קְרָא לְעִנְיֵן לְפָרוּשׁ קוּדֵם יוֹה"כ בְּג"ש דְּצוּהַ צוּהַ קְשָׁה דַּא"כ לְכַפֵּר לְמָאִי אַתָּא וְא"ת שְׁבַא לְגַלוֹת עַל הַג"ש שְׁלֹא נְדוּנְנָה עַל פִּרְיֶשֶׁת פִּרְהַ א"כ לְשִׁתּוּק קְרָא מְכוּלְהוּ צוּהַ וְלֹא לְכַתּוּב כ"א לְכַפֵּר לְכַךְ נִרְאָה כְּדַבְרֵי הַמְּפָרֵשׁ וַאִמָּא נְמִי צוּוָּאָה דְּיוֹה"כ שְׁצַרִּיךְ לְעִשׂוֹת פִּרְיֶשָׁה אַחֲרֵי יוֹה"כ שְׁכַתֵּב צוּהַ אַחַר עִשְׂיָהּ וְלִכְפֹּר בַּא לְדָרוּשׁ פִּרְיֶשָׁה לְפָנֵי יוֹם הַכְּפוּרִים וְהַפְּסוּק דְּמִיָּרִי בְּלִשׁוֹן כְּפִרָּה מוֹכִיחַ שְׁאִין לְדָרוּשׁ שׁוּם דְּבַר מֵאוֹתוֹ פְּסוּק אִלָּא לְעִנְיֵן יוֹה"כ נ"ל מ"ש וּר"י פִּירֵשׁ דַּאִיִּתֵּר לִיָּהּ וְלְמִימֵר צוּוָּאָה דְּקִרְבָּנוֹ' וְלִכְפֹּר יָבֵא לְדָרוּשׁ עַל פִּרְיֶשֶׁת יוֹה"כ לְכַפֵּר עַל כְּפִרָּה דְּקִרְבָּנוֹת וְהַפְּסוּק דְּמִפִּיק בְּלִשׁוֹן לְכַפֵּר מוֹכִיחַ שְׁאִין לְדוֹרְשׁוֹ אִלָּא כְּפִרָּה כְּדַפְרִישִׁית וְלַעוֹלָם בְּפִרְיֶשָׁה דְּלִפְנֵי יוֹם הַכְּפוּרִים מִיָּרִי וְאִם לֹא הִיא אֹמֵר אִלָּא לְכַפֵּר לְחוּד לֹא הִיִּתִּי רוּאָה אִלָּא כְּפִרָּה דְּיוֹם הַכְּפוּרִים כְּדַאֲפִרֵשׁ בְּסִמּוּךְ:

28. חידושי הריטב"א מסכת יומא דף ב עמוד ב

וַאִמָּא צוּהַ דְּיוֹם הַכְּפוּרִים. וְא"ת אִם כֵּן לְכַפֵּר לְמָה לִי, וְעוֹד כִּיּוֹן דְּגַמְרִינֵן צוּוָּאָה צוּוָּאָה לִיתוּ תְרוּוִיָּהּ בְּגִזְרָה שׁוּהַ פִּרְהַ וְיוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁהִרִי שְׁקוּלִים הֵם וַיְכוּאוּ שְׁנֵיהֶם, וַי"ל דְּלִכְפֹּר אִיצְטְרִיךְ דְּלֹא נִימָא יוֹם הַכְּפוּרִים קָמָא אוּ כְהֵן גְּדוּל קָמָא דַּהּא דְּכוּוֹתָהּ אִמְרִינֵן לְקַמֵּן (ד' א')...

וַאִמָּא רְגָלִים! - דְּנִין דְּבַר שְׁנוּהַג פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה מְדַבֵּר הַנּוּהַג פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה

29. רש"י מסכת יומא דף ב עמוד ב

הַנּוּהַג פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה - מִלּוּאִים, פְּעַם אַחַת הוּא דַּהּוּוּ בְּשָׁנָה.

30. חידושי הריטב"א מסכת יומא דף ב עמוד ב

דְּנִין דְּבַר הַנּוּהַג פְּעַם בְּשָׁנָה מְדַבֵּר הַנּוּהַג פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה. לֹא דוּקָא מְדַבֵּר הַנּוּהַג, אִלָּא הַכִּי קָאֵמֵר מְדַבֵּר שְׁכַשְׁנַהַג בִּימֵי מִשָּׁה בְּחֲנוּכַת הַמִּקְדָּשׁ וּבִימֵי עֲזָרָא (עִי' מִנְחוֹת מ"ה א') לֹא נִהַג אִלָּא פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה כְּדַאִיתָא בְּסִפְרָא.

וְכִי תִימָא לֹא יַדְעִינֵן הִי מִיָּנִיָּהּ, אִי חַג הַמִּצּוֹת ... אִי חַג הַסּוּכוֹת - הוּאִיל וּמְרֻבָּה מִצּוֹתוֹ!

31. שפת אמת מסכת יומא דף ב עמוד ב

בְּד"ה אִי כו' הוּאִיל וּמְרֻבָּה מִצּוֹתוֹ בְּסוּכָה כו', לֹא דוּקָא דַּהּא סוּכָה אִינְנוּ מִצּוּהַ דְּמִקְדָּשׁ כְּלָל [מִיָּהּ לוּלָב א"ש כִּיּוֹן דְּבַגְבוּלִין אִינְנוּ אִלָּא יוֹם א' וּבְמִקְדָּשׁ כָּל ז' מִצּוּהַ דְּמִקְדָּשׁ הוּא]:

32. פני יהושע מסכת יומא דף ב עמוד ב

בְּגִמְרָא וְכִי תִימָא לֹא יַדְעִינֵן הִי מִיָּנִיָּהּ אִי חַג הַמִּצּוֹת כו' אִי חַג הַסּוּכוֹת כו'. פִּי' דַּאֲע"ג דַּאֲכַתִּי לֹא יַדְעִינֵן בַּהֲנֵךְ תְּרַתִּי הִי מִיָּנִיָּהּ מִשׁוּם דְּבְכָל חַד מִיָּנִיָּהּ יֵשׁ צַד לּוֹמֵר דְּעַלְיָה קָאִי מ"מ יֵשׁ לּוֹמֵר שְׁאִין זֶה אִלָּא חֲסֵרוֹן יְדִיעָה שְׁלַנּוּ אֲבַל הַתּוֹרָה סִמְכָה עַל אוֹתָהּ סִבְרָא דְּשִׁיךְ בִּיהַּ יוֹתֵר לּוֹמֵר דְּעַלְיָה קָאִי, דַּאי בַּחַג הַמִּצּוֹת מִשׁוּם דְּפִתַּח בַּהּ תְּחִילָּה אוּ שְׁנִאֲמֵר דַּאֲתָהּ סִבְרָא דְּסוּכָה

מרובה מצותיו עדיף טפי, ולא דמי האי למה דאמרין בשאר דוכתי שקולין הן ויבואו שניהם דהתם איירי שהמעלות שבכל אחד מהצדדים שוין ממש לסברות שבגופם ודו"ק:

• **תוספות הרא"ש מסכת יומא דף ב עמוד ב**

אי חג המצות הואיל ופתח בו הכתוב תחלה. ויבינו חכמים איזה מהם חשוב דמסתמא אינם שקולים לרבות שניהם.

33. גבורת ארי מסכת יומא דף ב עמוד ב

ואין דנין פרישת ז' לז'. ק"ל ואימא יום טוב ראשון דסוכות דקדיש טפי מחולו של מועד אפילו למאן דסבירא ליה מלאכת חולו של מועד אסור מן התורה כמ"ש בחי' פרק ב' דחגיגה מכל מקום אינו אסור אלא במלאכת שאינו דבר אבוד מה שאין כן יום טוב ראשון שאסור בכל מלאכה שאינו אוכל נפש וכי תימא דלא תליא פרישה באיסור מלאכה ותדע מדלא פריך ואימא שבת דחמיר מיום טוב לאיסור מלאכה הא לא ארי' דשאני שבת שאין במוספין שלו חטאת אלא שתי כבשים לעולה שאין באין לכפרה וקרא לכפר כתיב **מיהו בלאו הכי יש לומר דאין סברא להצריך פרישה משום קדושת מלאכה אלא דוקא משום קדושת קרבנות** אבל עדיין קשה הא יום טוב ראשון דחג קדיש נמי לפי ענין קרבנות החג דפרי החג מיום ראשון ואילך מתמעטין והולכין ויש לומר אף על גב דמתמעטין והולכין אפילו הכי כיון דלמילואים היה מועט יותר מהם שלא היה בו אלא פר אחד שמע מינה שאין זה גורם פרישה ואם תרבה יום טוב ראשון לפרישה מהאי טעמא בע"כ אי אפשר לך למעט א' מז' ימי הסוכות מן הפרישה והיה פרישת ז' לז' ואין דנין מפרישת ז' ליום אחד דמילואים: